

ผลของวรรณกรรมบำบัดต่อความเชื่อมั่นในตนเอง
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะใน

วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์

TH 000 8130

13 พ.ย. 2546

171014

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2546

ISBN 974-9603-17-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิชาติพิย์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2546

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุน และส่งเสริมการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล และอาจารย์วิริยะ สิริสิงห์ ที่ได้อนุเคราะห์ สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบความเหมาะสมของวรรณกรรม ที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ และทรงคุณค่ายิ่งต่อการวิจัยนี้

งานวิจัยนี้ จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก คณาจารย์โรงเรียน โสตศึกษา ชลบุรี ที่ได้ให้โอกาส และอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในโรงเรียนได้อย่างสะดวก ขอขอบพระคุณ ในการให้ความร่วมมือ ตลอดจนกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตามหลักสูตรสาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ เพื่อนร่วมรุ่น สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจ และคอยดูแล เอื้อเฟื้อ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดการศึกษา และ ขอขอบพระคุณ เพื่อนร่วมงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจ ให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สุดท้าย ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้มอบทุนสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณค่า และประโยชน์อันพึงได้รับ จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องบูชา พระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้มีส่วนสนับสนุนการศึกษา มาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการวิจัยครั้งนี้ คือ "เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน" ทุกคน

วรากร ทรัพย์วิระประภรณ์

44911423: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: วรรณกรรมบำบัด / ความเชื่อมั่นในตนเอง / เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

รารากร ทรัพย์วิระปกรณ์: ผลของวรรณกรรมบำบัดต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (THE EFFECTS OF BIBLIOTHERAPY ON SELF-CONFIDENCE OF THE HEARING IMPAIRED CHILDREN) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, ก.ค., องค์กร วิเศษสุวรรณ, Ed.D, ไพรัตน์ วงษ์นาม, ก.ค. 118 หน้า. ISBN 974-9603-17-6

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้วรรณกรรมบำบัด ต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2545 คัดเลือก โดยการสุ่มตัวอย่างและทำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วนำคะแนนมาเรียงลำดับ เลือกผู้ที่มีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองในลำดับจากท้ายสุดขึ้นไป จำนวน 12 คน แล้ว สุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย แบบทดสอบความเชื่อมั่นในตนเอง และวรรณกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง การเก็บข้อมูล ดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (repeated-measures analysis of variance : one between-subjects variable and one within-subjects variable)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มทดลอง มีความเชื่อมั่นในตนเองในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มทดลอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

44911423: MAJOR: COUNSELLING PSYCHOLOGY; MS (COUNSELLING PSYCHOLOGY)

KEYWORD: BIBLIOTHERAPY / SELF-CONFIDENCE / THE HEARING IMPAIRED CHILDREN

WARAKORN SUPWIRAPAKORN: THE EFFECTS OF BIBLIOTHERAPY ON SELF-CONFIDENCE OF THE HEARING IMPAIRED CHILDREN. THESIS ADVISORS: SOMKID BOONRUANG, Ph.D., ANONG WISESSUWAN, Ed.D, PIRAT WONGNAM, Ph.D., 119 P. ISBN 974-9603-17-6

The purpose of this research was to study the effects of Bibliotherapy on Self-Confidence of the hearing impaired children. The sample consisted of twelve hearing impaired students in upper secondary level at Chonburi School For The Deaf, who had the lowest scored on the Self-Confidence Scale. The sample was divided into two groups by simple random sampling and then were assigned into the experimental group and the control group, with six members each. The instruments were the Self-Confidence Test and literary work on self-confidence development. The data collection procedure was divided into three phases: the pre-test, the post-test, and the follow-up . The data were analyzed by repeated-measure analysis of variance: one between-subjects and one within-subjects.

The results revealed that the interaction between the methods and the duration of the experiment was found statistically significant at .05 level. The hearing impaired children in the experimental group demonstrated significantly higher at .05 level on self-confidence score in both the post-test and the follow-up than in the pre-test and the control group. No significant difference was found on self-confidence during the post-test phase and the follow-up phase of the experimental group.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
ตัวแปรของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	9
ความหมายและความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	9
องค์ประกอบของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	16
วรรณกรรมบำบัด.....	24
ความหมายและความสำคัญของวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน.....	24
ความหมายและความสำคัญของวรรณกรรมบำบัด.....	27

บทที่

หน้า

พัฒนาการของวรรณกรรมบำบัด.....	29
องค์ประกอบของวรรณกรรมบำบัด.....	30
กระบวนการของวรรณกรรมบำบัด.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมบำบัด.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
ประชากร.....	46
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	46
การดำเนินการทดลอง.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72

บทที่

หน้า

ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	98
ภาคผนวก ง.....	103
ภาคผนวก จ.....	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	118

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 51
2	คะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเอง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มที่ได้รับ วรรณกรรมบำบัด และกลุ่มควบคุม..... 54
3	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มที่ได้รับวรรณกรรมบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง..... 55
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเอง ระหว่าง วิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง..... 58
5	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง..... 60
6	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลอง ในระยะหลังการทดลอง..... 60
7	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลอง ในระยะติดตามผล..... 61
8	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในกลุ่มที่ได้รับวรรณกรรมบำบัด..... 61
9	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองเป็นรายคู่ ของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มที่ได้รับวรรณกรรมบำบัด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์..... 62
10	ผลการทดสอบย่อย ของระยะเวลา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่ม ควบคุม..... 63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
2 แสดงขั้นตอนของกระบวนการวรรณกรรมบำบัด.....	32
3 แสดงรูปแบบและวิธีการของวรรณกรรมบำบัด.....	34
4 ร้อยละของการใช้พฤติกรรมอวัจนภาษา (nonverbal behavior) และพฤติกรรม วัจนภาษา (verbal behavior) ในการสื่อสารทางสังคม.....	37
5 ความสัมพันธ์ของกระบวนการวรรณกรรมบำบัดกับความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง.....	44
6 แบบแผนการทดลอง.....	49
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยิน ที่ได้รับวรรณกรรมบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะ หลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	56
8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในกลุ่มที่ได้รับวรรณกรรมบำบัดและกลุ่ม ควบคุม.....	57
9 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ในกลุ่มที่ได้รับวรรณกรรมบำบัด และกลุ่มควบคุม กับระยะ เวลาการทดลอง.....	59